

Raad voor Accreditatie (RvA)

**Specifiek Accreditatie-
Protocol (SAP) voor Asbest:
laboratoriumtesten**

Documentcode:

RvA-SAP-L005-NL

Versie 2.0, 10-11-2022

Een Specifiek Accreditatieprotocol (SAP) omschrijft het beoordelingsproces voor een specifieke accreditatie. De algemene RvA-Reglementen, Beleidsdocumenten en Toelichtingen zijn van toepassing op dit SAP. De actuele versie van dit SAP en andere genoemde RvA documenten zijn te vinden op de website van de RvA. (www.rva.nl).

Inhoud

INLEIDING	4
1 Relevante documenten	4
1.6 Specifieke wet- en regelgeving	4
2 Scope van accreditatie	4
3 Accreditatiebeoordelingen	6
3.1 Te verstrekken documenten	6
3.2 Aard en inhoud van de beoordelingen	6
3 Specifieke aandachtspunten voor de RvA-beoordeling	7
4 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie	7

INLEIDING

Dit SAP dient in samenhang met SAP-L000 te worden gelezen. In dit SAP zijn alleen aanvullende of afwijkende aspecten opgenomen. Dit betekent dat paragraafnummers kunnen ontbreken als de informatie al is opgenomen in SAP-L000.

1 Relevante documenten

1.6 Specifieke wet- en regelgeving

Voor een aantal asbestverrichtingen geldt dat hiernaar, direct of indirect, wordt verwezen in wet- en regelgeving, bijvoorbeeld in de Arboregeling, het Arbobesluit en het Certificatieschema voor asbestverwijdering en asbestinventarisatie. Voor de overige verrichtingen geldt geen specifieke wet- of regelgeving met betrekking tot monsterneming en/of analyses.

2 Scope van accreditatie

De algemene regels voor het definiëren van scopes zijn door de RvA vastgelegd in beleidsregel RvA-BR003 en in SAP-L000. Specifiek voor asbest laboratoriumtesten wordt de scope als volgt geformuleerd.

Nr.	Materiaal of product	Verrichting / Onderzoeksmethode	Intern referentienummer	Locatie
Monsterneming				
a.	Lucht	Het nemen van monsters ten behoeve van het bepalen van de asbestvezelconcentratie; scanning elektronenmicroscopie en röntgen microanalyse. (de bijbehorende concentratiebepaling wordt structureel uitgevoerd door een ander daarvoor geaccrediteerd laboratorium) ⁽¹⁾	NEN 2991 NEN 2993	
b.	Gesedimenteerd stof	Het nemen van monsters ten behoeve van het bepalen van het gehalte aan asbest; scanning elektronenmicroscopie en röntgen microanalyse. (de bijbehorende gehaltebepaling wordt structureel uitgevoerd door een ander daarvoor geaccrediteerd laboratorium) ⁽¹⁾	NEN 2991 NEN 2993	
c.	Vaste materialen	Het nemen van monsters ten behoeve van het bepalen van het gehalte aan asbest; stereo- en polarisatie-microscopie. (de bijbehorende gehaltebepaling wordt structureel uitgevoerd door een ander daarvoor geaccrediteerd laboratorium) ⁽¹⁾	NEN 5896	

⁽¹⁾ Optioneel

Nr.	Materiaal of product	Verrichting / Onderzoeksmethode	Intern referentienummer	Locatie
Asbestanalyses				
1.	Vaste materialen	Het bepalen van het gehalte aan asbest; stereo- en polarisatiemicroscopie (eventueel aangevuld met scanning elektronenmicroscopie en röntgen-microanalyse). chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	NEN 5896	
2.	Filter	Het bepalen van het aantal vezels asbest; scanning elektronenmicroscopie en röntgen-microanalyse chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	NEN-ISO 14966	
3.	Lucht	Bepalen van de vezelconcentratie; fase-contrast microscopie, inclusief monsterneming;	NEN 2990:2020+C1:2020 NEN 2939	
4.	Lucht	Het bepalen van het gehalte aan asbest; scanning elektronenmicroscopie en röntgen-microanalyse chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	NEN-ISO 14966 NEN 2990:2020+C1:2020 NEN 2991	
5.	Gesedimenteerd stof, Kleefmonsters	Het bepalen van het gehalte aan asbest; scanning elektronenmicroscopie en röntgen-microanalyse chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	NEN-ISO 16000-27 NEN 2991 (onderdeel analyse kleefmonsters) NEN 2990:2020+C1:2020 (onderdeel analyse kleefmonsters) geldt voor onderdelen aangeduid met een *	
6.	Grond, waterbodem, bouw- en sloopafval en granulaat	Het bepalen van het gehalte aan asbest; stereo- en polarisatiemicroscopie chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	NEN 5898	
7.	Water	Het bepalen van het gehalte aan asbest; scanning elektronenmicroscopie en röntgen-microanalyse chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	eigen methode	

3 Accreditatiebeoordelingen

3.1 Te verstrekken documenten

Naast de in SAP-L000 genoemde documenten is tevens een bevoegdhedenmatrix vereist voor de beoordeling.

3.2 Aard en inhoud van de beoordelingen

In aanvulling op de algemene regels voor de aard en omvang van de RvA beoordelingen zoals vastgelegd in RvA-BR002 en RvA-BR005 gelden voor deze specifieke accreditatie de regels uit onderstaande tabel. De aard en omvang van de beoordelingen hangen af van de aangevraagde scope van accreditatie, een mogelijk reeds bestaande accreditatie en het functioneren van de instelling in het verleden (waar van toepassing).

Methoden van beoordelen	Initiële of herbeoordeling	Controle	Scope-uitbreiding ⁽¹⁾
Documentenbeoordeling	√		√
Beoordeling op locatie: kantoor en laboratorium	√ Naast dossieronderzoek wordt de uitvoering van de verrichtingen in het kader van AP-04 en/of AS3000 ⁽²⁾ , FCM-, PLM- en de SEM/RMA-verrichtingen ⁽²⁾ beoordeeld.	Jaarlijks Naast dossieronderzoek wordt de uitvoering van de verrichtingen in het kader van AP-04 en/of AS3000 ⁽²⁾ en FCM beoordeeld. Voor PLM en de SEM/RMA ⁽²⁾ geldt dat gedurende de accreditatiecyclus de uitvoering van alle geaccrediteerde testactiviteiten minimaal 2 keer beoordeeld wordt.	√ Van alle, nieuw voor accreditatie voorgedragen, verrichtingen wordt de uitvoering beoordeeld.
Bijwoning van testen die op locatie uitgevoerd worden	De uitvoering van de testen wordt bijgewoond. Indien meerdere personen hiervoor gekwalificeerd zullen de volgende aantallen gehanteerd worden: - 1 t/m 5 personen ⁽³⁾ : 1 bijwoning. - 6 t/m 10 personen ⁽³⁾ : 2 bijwoningen ⁽⁴⁾ - 11 t/m 20 personen ⁽³⁾ : 3 bijwoningen ⁽⁴⁾ - >20 personen ⁽³⁾ : minimaal 4 bijwoningen ⁽⁴⁾	De uitvoering van de FCM- testen wordt bijgewoond. Indien meerdere personen hiervoor gekwalificeerd zijn zullen de volgende aantallen gehanteerd worden: - 1 t/m 10 personen ⁽³⁾ : minimaal 1 bijwoning - 10 t/m 20 personen ⁽³⁾ : 2 bijwoningen ⁽⁴⁾ - >20 personen ⁽³⁾ : 3 bijwoningen ⁽⁴⁾ De uitvoering van de PLM- en/of SEM/RMA-testen wordt minimaal 1 keer in de accreditatiecyclus bijgewoond. Indien meerdere personen hiervoor gekwalificeerd zijn worden deze alle minimaal 1 keer in de accreditatiecyclus bijgewoond. Indien monsterneming-activiteiten onder de scope van accreditatie vallen, geldt dat gedurende de accreditatiecyclus de uitvoering van al deze geaccrediteerde activiteiten minimaal 2 keer beoordeeld wordt.	De uitvoering van de testen wordt bijgewoond. Indien meerdere personen hiervoor gekwalificeerd zijn zal dezelfde tabel als voor een initiële/herbeoordeling gehanteerd worden.

⁽¹⁾ Op basis van de aanvraag (formulier F105) zal de RvA bepalen hoe de beoordeling van de uitbreiding uitgevoerd gaat worden.

⁽²⁾ Indien van toepassing

⁽³⁾ Onder personen wordt verstaan: hiervoor gekwalificeerde laboranten.

⁽⁴⁾ Bij meerdere bijwoningen is de regel dat steeds andere laboranten bijgewoond zullen moeten worden.

3 Specifieke aandachtspunten voor de RvA-beoordeling

- **Rapportage indien de monsterneming niet onder accreditatie uitgevoerd is (VR003 artikel 18 lid 2 II) (ISO-IEC 17025: 7.8.2.1k):**

Uitsluitend als het lab zelf zowel de monsterneming als de test onder accreditatie uitvoert, óf een van deze activiteiten door een andere hiervoor geaccrediteerde partij uitlaat voeren, is het toegestaan dat de resultaten van de ruimte of partij onder accreditatie gerapporteerd worden.

- **Kwaliteitsborging bij SEM/RMA-analyse van kleefmonsters (ISO-IEC 17025: 7.7.1j, 7.7.2 en ILAC P9):**

Het is verplicht om deel te nemen een interlaboratorium vergelijkend ringonderzoek. Voor de bepaling van asbest in kleefmonsters conform ISO 16000-27 (een semi-kwantitatieve methode) is, ondanks dat hier al enkele jaren aan gewerkt wordt, vooralsnog geen ringonderzoek beschikbaar. Om toch aan deze eis te kunnen voldoen zal voor een alternatief gekozen moeten worden.

4 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Ten opzichte van versie 1 d.d. 24 oktober 2017 zijn de volgende significante wijzigingen doorgevoerd:

- Hoofdstuk 2: enkele wijzigingen aangebracht en verrichtingen in kader van AP04 en AS SIKB 3000 zijn weggelaten.
- Hoofdstuk 4: 2 items toegevoegd.
- Hoofdstuk 5: geactualiseerd.
- Verwijzingen naar interim-regeling verwijderd